

Inspreektekst

Voor : Statencommissie Ruimte, Groen, Water en Wonen
Van : Hans Buijtelaar, wethouder Wijk bij Duurstede
Datum : 31 augustus 2022 – 13.00 uur
Locatie : extern - Gemeentehuis Zeist, Het Rond 1, 3701 HS Zeist

Geachte Statenleden,

Mijn naam is Hans Buijtelaar. Sinds 2010 wethouder, waarvan 11 jaar in Amersfoort en meer recent in Wijk bij Duurstede. Ik heb gebiedsontwikkeling, wonen, werklocaties en mobiliteit in portefeuille.

Vandaag ligt de actualisatie van de regionale programmering wonen en werken voor, de basis voor afspraken tussen provincie en gemeenten. Voor Wijk bij Duurstede is eerder afgesproken dat er in totaal 530 woningen buiten de stedelijke contour mogen worden gebouwd. Destijds maar ook in mei van dit jaar is gevraagd om meer te mogen bouwen. In onze woonvisie van dit jaar is op basis van de Primos-cijfers berekend dat wij tot 2030 een plancapaciteit van 1200 woningen nodig hebben om de tekorten te kunnen aanpakken. Een bouwruimte die we niet hebben omdat we aanlopen tegen de mobiliteitstoets. In de woorden van GS: als er meer gebouwd zal worden dan 530 woningen, wordt het te druk op de provinciale weg.

Als ik u dit zo vertel, zou de reactie kunnen zijn: bouw gewoon wat minder, wacht op de nadere verkenning naar de mobiliteitseffecten en wellicht is er dan na enige jaren weer wat ontwikkelruimte. Kortom, wethouder wat maak je je druk.

Ik zal u vertellen waarom ik me druk maak en hier om uw aandacht vraag. Heel anders dan mijn opgave in Amersfoort, draait de problematiek in Wijk bij Duurstede om het begrip: 'vitaliteit'.

Voor onze gemeente is vitaliteit van levensbelang. We hebben te maken met een sterk vergrijzende bevolking en jongeren die wegtrekken – een dubbele vergrijzing dus. Die ontwikkeling betekent op termijn: minder vrijwilligers bij verenigingen, minder sporters, minder bezoekers van dat ene theater dat het toch al moeilijk heeft, dat leuke speciaalwinkeltje dat moet sluiten wegens gebrek aan klandizie. Kortom: een neerwaartse spiraal die het sociale cement van leefbaarheid en aantrekkelijkheid uit een samenleving haalt.

Waarom vertrekken die jongere inwoners eigenlijk? Simpel: de prijzen voor koopwoningen liggen te hoog en er zijn te weinig sociale huurwoningen beschikbaar. Men heeft geen mogelijkheid om in de gemeente te wonen. De sociale woningen die er zijn, dienen ook voor statushouders te worden ingezet – iets dat onze gemeente graag doet maar het betekent wel spanningen bij mensen op de wachtlijst. Die wachttijd is inmiddels bijna 9 jaar. Ik krijg wekelijks berichten van wanhopige inwoners die geen recht op een woning krijgen omdat ze niet urgent genoeg zijn. Zoals bij twee kinderen waarvan de moeder is komen te overlijden en zij op straat dreigen te staan als er niet wordt ingegrepen. Zoals bij een moeder die na een vechtscheiding met haar kinderen bij de grootouders op zolder moet wonen en opa inmiddels door de kleinkinderen als papa wordt aangesproken. En zo kan ik nog wel doorgaan.

Wijk wil niet bouwen om het bouwen. Wijk bouwt voor het behoud van vitaliteit. Dat begrip vitaliteit staat zelfs in het provinciaal coalitieakkoord. Op pagina 19 om precies te zijn. En de helpende hand wordt ook nog geboden. Ik citeer: *“Samen met gemeenten zoeken we naar mogelijkheden om deze steden en dorpen leefbaarder en aantrekkelijker te maken.”*

Het mooie van dit alles is: die mogelijkheden zijn er. Wijk doet mee om 100 vluchtelingen op te vangen, doet mee met de regiodeal flexwonen. We hebben de ruimte om permanente woningen neer te zetten. Wij kunnen en willen de oproep vanuit het Rijk invullen want wij kunnen veel meer bouwen dan nu is vastgelegd. Niet door natuur op te offeren maar door percelen voor fruitproductie om te zetten naar woonbestemming. De beoogde locatie Geer III biedt veel meer ruimte dan de toegestane 530 woningen. 900 of zelfs 1000 woningen zijn goed inpasbaar: natuurinclusief, klimaatneutraal en omringd door een groene openbare ruimte.

Ja maar die mobiliteitstoets dan, hoor ik u denken. Welnu: in afstemming met de provincie heeft de gemeente de Antea groep onderzoek laten verrichten naar de impact van 530 woningen op de N229. Belangrijke conclusie is dat het effect voor de toekomstige verkeersafwikkeling op de aansluiting N229-A12 minimaal is: slechts enkele seconden in de spitsen bij dit kruispunt. Daarnaast heeft de gemeente hetzelfde bureau gevraagd om het effect van 900 woningen te onderzoeken. Conclusie: *“de extra impact is marginaal”*. 21, 22, 23, 24. Vier tellen, dat is de extra impact van 900 woningen op de verbinding N229 en A12.

Er is dus met goed fatsoen geen reden om vast te blijven houden aan een knellende mobiliteitstoets die woningbouw en daarmee vitaliteit van onze gemeente in de weg zit. Er is geen reden om bij de bouwopgave van het rijk, vast te blijven houden aan een ‘randvoorwaardelijk bod’ waarbij 4 tellen doorstroomwinst belangrijker wordt geacht dan een dak boven je hoofd en een leefbare, vitale gemeente.

Beste statenleden: laten we samen de mobiliteitstoets herzien, geef ons ruimte om vitaal te blijven en in onze eigen woonbehoefte te voorzien. We kunnen het, we willen het.

Dank u wel.